

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΓΚΑΝΙΝΙ

•Ο μεγαλύτερος βιολινίστας του κόσμου. Τα παιδικά του χρόνια. Οι συνκυλίες του στην Γκλιχί. Ο γυρός της Ευρώπης με τον πατέρα του. Ο γυιός του γραμματοκομιστού που γίνεται άρχιστραχ τσάρο αργότερα. Η δόξα του. Το μαγικό δοξάρι του. Οι ιδιοτροπίες του. Η σπάταλη και άστρατη ζωή του. Ο θάνατός του.

Πολύ όλιγοι από τους παγκοσμίως γνωστούς διασημούς καλλιτέχνες γνώρισαν στην ζωή τον τήν δόξαν όσον ο Παγκανίνι. Το όνομά του ήταν γνωστό και στις λαϊκώτερες τάξεις όπληρχαν άνθρωποι που ξεκινούσαν απ' τις μακρυνές πατριδες τους, για να πάνε στην 'Ιταλία και ν' άκούσουν τό περίφημο βιολί του.

Ο Παγκανίνι γεννήθηκε στό Ζέν, στό 1784, ή οιοογένειά του ζούσε πολύ φτωχικά. Ο πατέρας του ήταν γραμματοκομιστής και μόλις κάτρωθωνε με τά λίγα χρήματα που κέρδιζε απ' τό μισθό του, ν' άντεπεζόρχετα στις ανάγκες του σπιτιού του. Έτσι ο Παγκανίνι δέν είχε τά μέσα να σπουδάση. Μικρός ακόμα, εις ηλικίαν 10 ετών, είχε άρχισει να μαθαίνει βιολί με τό όποιο έξοδούπενε άργότερα να κερδισί τό ψωμί του. Ο πατέρας του τόν προσώρισε για ένα ά κλό όργανοπαίκτη, χωρίς να μαντεύη τήν έξέλιξη τής ιδιοφυίας του γιου του.

Έξαφνα όμως ο μικρός Παγκανίνι τσακώθηκε μετά μέρι με τό δισκαλο που του παρέδιδε μαθήματα βιολιού, τον έβριζε κ' έφτυγε. Και στό σχολείο όμως δέν ήταν διόλου φρόνιμος ο Παγκανίνι. Διαρκώς δημιουργούσε έπεισόδια τά όποια του έκόσμιζαν τέλος με άριστική άποβλή από όλα τά σχολεία τής πόλεως πού ζούσε! Έτσι ο Παγκανίνι έμεινε στός δρόμους και αναγκάστηκε να ξαναπάρη μαθήματα βιολιού από ένα δίστιμο καθηγητή τής μουσικής του Ωδείου τής Ρώμης, ο όποιος είχε εγκατασταθεί έκεινο τόν καιρό στό Ζέν. Κατόπιν άφοσιώθηκε μόνος του στην τελεία εκμάθηση του βιολιού και σε ηλικία 16 ετών άκολουθούμενος απ' τόν πατέρα του περιήλθε τις περισσότερες πόλεις τής 'Ιταλίας, όπου έδωσε τις πρώτες του συναυλίες. Παντού όπου πήγε έγινε δεκτός με άπεριόγκραπτον ένθουσιασμό. Στά 1808, εις ηλικίαν μόλις 24 ετών, ο Παγκανίνι ήταν ένδοξος. Όλη ή 'Ιταλία μιλούσε γι' αυτόν, τά δε εισιτήρια τών συναυλιών του άγοραζόντουσαν σε μεγάλες τιμές.

Τήν εποχή αυτή, ύστερα από τόσες δάφνες που έδωρε στην 'Ιταλία, ο Παγκανίνι έπιχειρεί τό πρώτο του ταξείδι για τό έξω-εξωτερικό. Έπισκεπτεται κατά σειράν τή Βιέννη, τήν Πράγα, τό Βερολίνο και καταλήγει στό Παρίσι, όπου γνωρίζεται με τόν Ροσσίνι και τόν Μπερλιόζ.

Στήν Γαλλική πρωτεύουσα ο 'Ιταλός βιολινίστας δίνει 4 συναυλίες. Είνε άπερίογκραπτο τό τι έγινε κατά τήν διάρκειαν αυτών. Ουδέποτε ο ένθουσιασμός του άκουατηρίου του είχε φθάσει σε τέτοιο βιθιμό. Οι Γάλλοι τόν άπεθεώσαν κυριολεκτικώς. Τόνομά του είχε γίνει πιά τόσο ένδοξο, όποτε σε πολλά είδη τής άνδρικής και γυναικείας μόδας τής εποχής εκείνης, έδιναν τό όνομα: <Παγκανίνι>! Ο μέγας βιολινίστας παρέμεινε μεριές ακόμα ήμέρες στό Παρίσι και ύστερα άνεχώρησε για τό Λονδίνο όπου διέμεινε μέχρι του τέλους του 1810.

Από τήν εποχή αυτή έως τόν Αύγουστο του 1815, ο Παγκανίνι γίνεται άφαντος.

Κανείς δέν ξέρει πού βρίσκειται. Άλλοι έλζγον ότι αυτοκτόνησε και άλλοι ότι κλειστηκε σε κάποιο μοναστήρι, για να τελειοποιήση εκεί, με τή μελέτη, τήν μουσική του μόρφωση.

Έπί τέλους τόν Αύγουστο του 1815 ο Παγκανίνι εμφανίζεται και πάλι στην Ρώμη όπου γίνεται δεκτός με νέο ένθουσιασμό.

λα ποσά. Ο φτωχός γυιός του γραμματοκομιστού είχε πιά γίνει ένας περίφημος γλεντζές, ένας γνωστός τύπος τών νυχτερινών κέντρων τής Ρώμης. Έγκαλείτο ά τό τά άριστοκρατικώτερα σαλόνια τής Ρώμης και έδινε μικρές συναυλίες, άντι τεραστίων χρηματικών ποσών.

Τά τελευταία όμως χρόνια τής ζωής του ο Παγκανίνι γίνεται πολύ ιδιότροπος. Διαρκώς παρατονείται για τή ζωή του, κάθε στιγμή αισθάνεται μέσα του και νέες άνηυχίες και ποθει να φύγη και πάλι από τήν 'Ιταλία.

Η έκλυτη ζωή που κάνει του έχει παράλυσει όλα τά νεύρα, όλες τις νύχτες του τις περνάει πίνοντας και χαροπαίζοντας. Η σπατάλη του τόν φέρνει επανειλημένως σε άλλεπάλληλά άδιέξοδα. Έξαφνα, φεύγει από τήν 'Ιταλία, χωρίς να ειδοποιήση κανένα και εξαφανίζεται για δεύτερη φορά, χωρίς να ξέρη κανείς πού βρίσκεται.

Ταξιδεύει και πάλι στην Ευρώπη και τά λίγα χρήματα που του έχουν μείνει από τις συναυλίες του, τά έξοδεύει σε διασκεδάσεις και τά χάνει στά χαρτιά. Ένα βράδυ τόν βρίζουν, στό τέταρτο πάτωμα ενός φτωχικού ξενοδοχείου τής Νεαπόλεως, άρρωστο, χωρίς πεντάρα. Εύτυχώς όμως, με τή βοήθεια τών φίλων του, αναλαμβάνει και ούχεται πάλι στη δουλειά. Δίνει στη Ρώμη τις τελευταίες του συναυλίες, ή όποιες του φέρνουν και πάλι μεγάλα κέρδη.

Σιγά-σιγά όμως ο Παγκανίνι άρχίζει να ζουράζεται. Τό πιό, τό χαρτιά, ή άστατη ζωή που έχει περάσει, του έχουν φθείρει τήν υγεία του.

Δέν μπορεί πιά να παίξη με τό βιολί του, όπως άλλοτε. Ξαναγυρίζει, ύστερα από τόσα χρόνια στην πατρίδα του, όπου μένει ένα χρόνο, με μόνη συντροφιά τις γλυκειές άναμνήσεις τής παιδικής του ζωής...

Τόν Αύγουστο του 1839 ξαναγυρίζει στη Ρώμη όπου δημοσιεύει δύο μουσικές συνθέσεις για τό βιολί <Τό Καρναβάλι τής Βενετίας> και <Ο Θεός σώζει τόν Βασίλεα>, ή όποιες κάνουν μεγάλη έντύπωση στό μουσικό κόσμο τής 'Ιταλίας.

Τήν εποχή αυτή ο Παγκανίνι σκέπτεται να δώσει ακόμα με ά συναυλία στό άγαπημένο του 'Ιταλικό κοινό, με δέν μπορεί. Δέν αισθάνεται τόν εαυτό του καλά, είναι άρρωστος, ένας δυνατός πυρετός τόν ούχνει στό κρεβάτι. Οι καλύτεροι γιατροί τής Ρώμης καλούνται στό προσκέφαλό του για να τόν σώσουν. Ο Παγκανίνι όμως είναι βαρεια άρρωστος. Τό πιό του έχει προσβάλλει τήν καρδιά και δέν μπορεί ν' άνθήξη εύκολα στόν δυνατό πυρετό που τόν φλογίζει.

Έπί τέλους όμως κατορθώνει να γίνη κάπως καλύτερα και να φύγη για τή Νίκαια, όπου τόν συμβουλεύουν οι γιατροί να περάση μερικώς ήμερες στό γλυκό και υγιεινό κλίμα τής.

Έκει όμως ή ασθένεια του Παγκανίνι όποτροποιάζει και δέν ύπόρχει πιά καμιά έλπίδα σωτηρίας.

Ο Παγκανίνι, ήρεμα και γαλήνια, τήν άνοιξη του 1840 άφήνει τήν τελευταία του πνοή. Ο θάνατός του έβρόδισε σε πραγματικό κένθος όλη τήν 'Ιταλία. Τό πτώμα του μεταφέρεται και κηδεύεται με μεγάλες τιμές στη Ρώμη, στην πρωτεύουσα τής 'Ιταλίας, όπου είχε δρώσει τόσες άντυχίες, τόσους θριάμβους, τόσες δάφνες δόξης!...

